

Z výskumu na Katedre
výživy ľudí FAPZ
Čo vieme o čokoláde?
strana 3

Deň otvorených dverí
**Fakulty sa
prezentovali**
strana 5

poľnohospodár

spravodajca Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre

ročník 63 | číslo 6 | 15. február 2019 | cena: 0,35 €

Medzinárodný rok jazykov pôvodných obyvateľov

Všetci poznáme starú múdrosť: „Kol'ko rečí vieš, toľkokrát si človekom.“ K tomu, aby sme sa dorozumeli s dvoma tretinami obyvateľov planéty, stačí ovládať dvanásť jazykov. Zvyšná tretina populácie používa niektorý z viac ako 7-tisíc jazykov, z nich takmer 2 600 je ohrozených, pričom každý týždeň zaniknú až dva z nich. Sú medzi nimi aj jazyky pôvodných obyvateľov, ktorých ešte nájdeme na každom kontinente. Asi k najznámejším pôvodným obyvateľom patria Indiáni žijúci v Severnej i Južnej Amerike, Inuiti, žijúci v chladných oblastiach severnej pologule, ale aj Aborigéni, Polynéžania, Havajčania, Maori, Masajovia, Čukčovia, Buriati a mnohí iní, o existencii ktorých ani netušíme.

Viete, že na území Európy máme 225 pôvodných jazykov, pričom niektorými z nich rozpráva už len niekoľko desiatok ľudí? Je to výsledok interkultúrnych kontaktov, násilnej kolonizácie, globalizácie a urbanizácie. Treba si však uvedomiť, že súčasne s jazykom zaniká aj niečo viac. Jazyk je totiž nielen jedným z prostriedkov komunikácie, ale aj prejavom identity a vyspelosti národa, vďaka nemu lepšie spoznáваме históriu, kultúru a mentalitu jeho nositeľov. Práve vďaka jazyku sa zachovali aj zvyky a tradície našich predkov a pôvodných obyvateľov. Jazyk je často aj kľúčom na pochopenie problémov týkajúcich sa pôvodného obyvateľstva a je dôležitým prostriedkom v oblasti ochrany ľudských práv, zachovania mieru v jednotlivých regiónoch a trvalo udržateľného rozvoja, o ktorý sa usilujú politici a rôzne organizácie.

Jednou z nich je aj Organizácia spojených národov, ktorá v roku 2017 prijala rezolúciu o právach národov pôvodného obyvateľstva a vyhlásila rok 2019 za Medzinárodný rok jazykov (MRJ) pôvodných obyvateľov. Počas neho budú po celom svete organizované podujatia súvisiace s jazykmi pôvodného obyvateľstva. Prvým oficiálnym podujatím, ktoré odštartovalo MRJ, bolo svetové fórum, ktoré sa konalo 28. januára 2019 v Paríži a apelovalo, aby sme v období moderných technológií nezabúdali na ľudí žijúcich ešte pôvodným spôsobom života v odľahlých a často aj nehostinných regiónoch zeme, a tak pomohli zachovať unikátne kultúrne dedičstvo v podobe ich jazykov.

Mgr. Mária Fördösová, PhD.,
Katedra jazykov FEM

Akreditovaný kurz pre kontrolórov v samospráve

Kontrola miestnej územnej samosprávy je názov akreditovaného kurzu ďalšieho vzdelávania, ktorý otvorili 25. januára na Fakulte európskych štúdií a regionálneho rozvoja SPU v Nitre.

Realizuje sa v spolupráci s Najvyšším kontrolným úradom SR (NKÚ), v zmysle memoranda o spolupráci uzatvoreného medzi oboma inštitúciami v roku 2016. Lektormi kurzu sú špičkoví odborníci z NKÚ a hosťujúci lektori z orgánov ústrednej štátnej správy.

pokračovanie na strane 2

Obľúbená roadshow pre stredoškôľakov Kam na vysokú odštartovala v Trnave. Fakulty SPU v Nitre sa postupne predstavili v šiestich krajských mestách.
Foto: Adriana Firkalová

SPU sa prezentovala na šiestich veľtrhoch pomaturitného vzdelávania

SPU v Nitre sa tento rok zúčastnila na všetkých šiestich veľtrhoch pomaturitného vzdelávania Kam na vysokú, ktorý má už štvorročnú tradíciu. V Nitre sa konal po druhýkrát.

Ako prvé odštartovalo podujatie 30. januára v Trnave. Následne sa šiestica fakúlt SPU predstavila v Nitre, Žiline, Banskej Bystrici, Prešove a roadshow ukončili 7. februára v Košiciach.

Tisíce návštevníkov na podujatiach sa mohlo oboznámiť s možnosťami štúdia, pripravené boli

špecializované workshopy, interaktívne prednášky, ukážky študijných odborov, moderný formát okrúhlych stolov a ďalšie zaujímavé aktivity.

Ako povedal prorektor pre vzdelávanie doc. Milan Šimko, veľtrh je vynikajúcou príležitosťou

pokračovanie na strane 2

FZKI ponúka medzinárodne uznaný a akreditovaný študijný program krajinná a záhradná architektúra

Študijný program krajinná a záhradná architektúra, ktorý ponúka Fakulta záhradníctva a krajinného inžinierstva (FZKI) SPU v Nitre ako jediná na Slovensku, je uznaný a akreditovaný Medzinárodnou federáciou krajinných architektov - IFLA Europe už od roku 2012. V roku 2018 bol opätovne vyhodnotený a získal akreditáciu IFLA Europe na ďalších päť rokov. Prínosom pre fakultu je, že spôsob výučby je medzinárodne akceptovateľný, pre študenta, že má väčšie možnosti uplatniť sa aj v zahraničí.

Ciel'om ŠP je pripraviť pre prax odborníka - inžiniera - krajinného architekta, ktorý má predpoklady na projektčnú činnosť v súvislosti s tvorbou záhradných, parkových, krajinných a verejných priestorov a projektovania kultúrnej mestskej i vidieckej krajiny. Takýto odborník je schopný kreatívne meniť priestor modeláciou terénu, vegetácie, vody, umeleckých, technických a prírodných prvkov. Bude mať poznatky z oblasti prírodných a technických vied, náuky o krajine, výtvarno-estetických a konštrukčno-stavebných predmetov, ovládať históriu, teóriu a nástroje záhradnej a krajinnnej tvorby, poznať sortiment rastlín využiteľných v záhradnej a krajinnársko-architektonickej tvorbe, ako aj technológie realizácie výsadiieb. Nadobudne aj znalosti v oblasti informačných technológií a aplikovanej počítačovej grafiky a bude ovládať problematiku zakladania a údržby zelene.

Pokiaľ ide o uplatnenie, krajinný architekt môže

súkromne podnikať v oblasti tvorby a manažmentu zelene, alebo pracovať v inštitúciách a orgánoch štátnej a verejnej správy. Ďalším vzdelávaním má možnosť pôsobiť na vysokých školách a výskumných pracoviskách.

pokračovanie na strane 2

Foto: archív FZKI

Úcta k lovenej zveri je prejavom poľovníckej kultúry

Poľovníctvo prezentuje odvetvie, ktoré sa zaoberá chovom, ochranou, zúšľachťovaním a lovom zveri a hospodárskym zhodnocovaním úlovkov. Na SPU v Nitre sa tento predmet vyučuje už vyše šesťdesiat rokov.

Ciel'om výchovy mladých adeptov poľovníctva na SPU v Nitre je oboznámiť študentov so základmi biológie poľovnej zveri, poľovníckou terminológiou, hlavnými zásadami manažmentu zveri ako i s poľovníckou kynológiou. Mimoriadny dôraz je kladený na prepojenie teoretických poznatkov s poľovníckou praxou formou terénnych cvičení. Študenti sú vedení k úcte k lovenej zveri, ktorá je prejavom poľovníckej kultúry.

Na nedávnej spoločnej poľovačke SPU v poľovnom revíri Dvorčany sa úlohy honcov a pomocníkov ujali práve študenti predmetu poľovníctvo. Na vlastnej koži tak mohli zažiť podstatu loveckej kynológie v praxi, ako i úctu k lovenej zveri, ktorú poľovníci dokazujú zachovávaním poľovníckych tradícií.

Adam Simandel

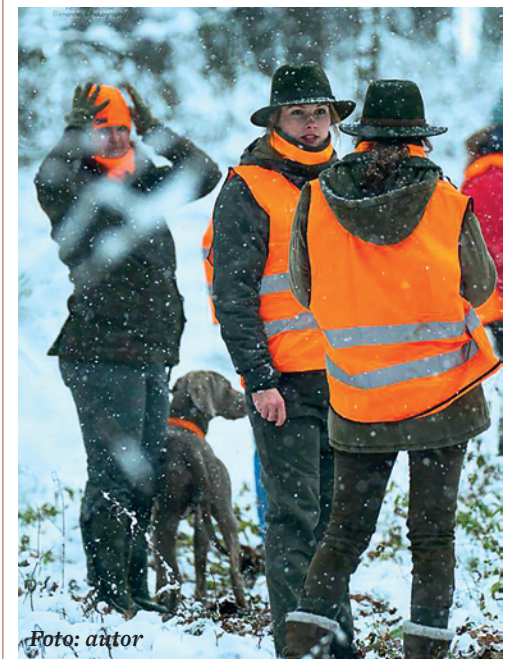

Foto: autor

Prezident vymenoval nových rektorov

Prezident SR Andrej Kiska vymenoval 30. januára šesť rektorov vysokých škôl.

Rektorom Univerzity Komenského v Bratislave sa stal **prof. Marek Števček**, ktorý od roku 2017 zastával funkciu prorektora UK pre legislatívu. Na čele Ekonomickej univerzity v Bratislave bude znovu stáť **prof. Ferdinand Daňo**, ktorý je na tomto poste od roku 2015. **Prof. Miroslav Fikar** je novým rektorom Slovenskej technickej univerzity v Bratislave. Vysokú školu výtvarných umení v Bratislave povedie historička umenia **doc. Bohunka Koklesová**, ktorá je vôbec prvou rektorkou tejto vysokej školy. Rektorom Vysokej školy medzinárodného podnikania ISM Slovakia v Prešove sa stal **doc. Marek Storoška**. Staronovou rektorkou Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach je **prof. Jana Mojžišová**.

r

Akreditovaný kurz pre kontrolórov v samospráve

pokračovanie zo strany 1

Organizačne ho zabezpečuje Katedra verejnej správy FEŠRR. Výučba je blokovaná, plánovaných je desať sústreďení, v celkovom rozsahu 90 hodín. Absolventi budú ovládať metodiku kontrolnej činnosti v miestnej územnej samospráve, legislatívne rámce kontrolnej činnosti a kontrolórsku dokumentáciu. Spoznajú vnútorný kontrolný systém obce a právne predpisy súvisiace s hospodárením s verejnými prostriedkami obce. Dokážu vykonávať kontrolnú činnosť v obci a v ňou zriadených a založených subjektoch z pohľadu rozpočtového hospodárenia a nakladania s jej majetkom.

Odbornou garantkou kurzu je Ing. Eva Balážová, PhD., vedúca Katedry verejnej správy FEŠRR a prezidentka Asociácie komunálnych ekonómov SR, doc. Ing. Oľga Roháčiková, PhD., dekanka FEŠRR a Ing. Peter Bulla, PhD., riaditeľ expozitúry NKÚ SR v Nitre. za

Z medzinárodnej konferencie ANIMAL BIOTECHNOLOGY 2018

Foto: archív PCH

V Kongresovom centre SPU v Nitre sa 6. decembra 2018 konala 6. medzinárodná vedecká konferencia s uvedeným názvom, zameraná na problematiku Laboratórne, farmové a divo žijúce zvieratá ako biologický model.

Garantom podujatia bol prof. Peter Chrenek. Konferenciu podporilo Ministerstvo pôdohospodárstva a RV SR v rámci 100. výročia založenia Československa. Organizátorom bolo NPPC VÚŽV Nitra v spolupráci s Fakultou biotechnológie a potravinárstva SPU v Nitre. Spolu bolo zaregistrovaných 88 účastníkov. Okrem domácich prednášajúcich prezentovali aktuálny stav v rámci uvedenej problematiky aj hostia z Česka, Rakúska, Srbska a Francúzska. r

Zo stretnutia partnerov projektu FarmerR v talianskej L'Aquile

Na Univerzite v L'Aquile, Taliansko, sa 26. - 30. novembra 2018 konalo pracovné stretnutie partnerov projektu FarmerR.

Projekt s názvom Fostering Internationalization in Agricultural Engineering in Iran and Russia (č. 585596-EPP-1-2017-1-DE-EPPKA2-CBHE-JP), financovaný z prostriedkov EÚ, je v druhom roku riešenia. Cieľom je pripraviť osnovy študijného programu agromechatroniky pre ruské a iránske univerzity. Stretnutie bolo zamerané na zhodnotenie činností a dosiahnutých výsledkov za uplynulé obdobie, ako aj na prípravu online kurzu agromechatroniky v anglickom jazyku formou letnej školy. Technická fakulta sa podieľa na príprave časti s názvom Ekologické aspekty agrotechniky. Zodpovedným za prípravu študijnej dokumentácie a vedenie kurzu je doc. Ľubomír Kubík z Katedry fyziky. Do kurzu sa môžu prihlásiť aj študenti SPU. Otvorenie kurzu je plánované na jún - júl 2019. Bližšie informácie budú zverejnené na webovej stránke: www.agromechatronics.net.

Doc. Jozef Rédl, TF

Antonovi Kováčikovi z FBP priznali vedecký kvalifikačný stupeň IIa

Komisia Slovenskej akadémie vied pre posudzovanie vedeckej kvalifikácie zamestnancov podľa príslušného zákona o výchove nových vedeckých pracovníkov a ďalšom zvyšovaní kvalifikácie vedeckých pracovníkov na návrh SPU v Nitre priznala vedecký kvalifikačný stupeň IIa v odbore Prírodné vedy – Biologické vedy Ing. Antonovi Kováčikovi, PhD., z Katedry fyziológie živočíchov Fakulty biotechnológie a potravinárstva SPU v Nitre.

Dekrét o priznaní vedeckého kvalifikačného stupňa IIa si prevzal 21. januára z rúk rektorky SPU doc. Klaudie Halászovej.

A. Kováčik sa vo svojej práci zaoberá najmä analýzou vybraných rizikových faktorov životného prostredia, bioaktívnych, bioprotektívnych látok, ich vzájomných korelácií a ich následným vplyvom na zdravotný stav zvierat. Jeho výskumnú

činnosť ocenila v minulom roku Slovenská akadémia pôdohospodárskych vied a udelila mu 2. miesto v súťaži mladých vedeckých pracovníkov v kategórii prác s významným teoretickým prínosom. rch

Foto: archív AK

Prví absolventi kurzu arboristika na FZKI

Fakulta záhradníctva a krajinného inžinierstva SPU v Nitre otvorila na začiatku januára nový akreditovaný kurz arboristika v správe a údržbe zelene.

Kurz pozostáva z piatich blokovo vyučovaných modulov. Z nich sa v januári zrealizovali prvé tri, zamerané na biologické vlastnosti drevín, hodnotenie stavu stromov a prevádzkovú bezpečnosť stromov v sídlach. Dvadsaťdva účastníkov, najmä z oblasti územnej samosprávy v oblasti správy a údržby drevín, si malo možnosť rozšíriť poznatky

a konfrontovať doteraz používané metódy údržby zelene. Po úspešnom absolvovaní im bolo udelené osvedčenie o absolvovaní akreditovaného vzdelávacieho programu.

Nové kurzy sa otvoria v máji. Viac info na: <http://www.fzki.uniag.sk/sk/arboristika-v-sprave-a-udrzbze-zelene/>

BČ

Účastníci sa v rámci modulov dozvedeli aj o biologických vlastnostiach drevín

Foto: archív FZKI

Danubias Gastro 2019: Mladí pekári a cukrári ukázali svoje umenie

Na bratislavskom výstavisku Incheba sa od 24. do 26. januára konala výstava Danubias Gastro 2019. Počas nej prebehol už 13. ročník medzinárodnej súťaže Juniorov študentov SOŠ o najlepšiu Bratislavskú rožok, Maškrtu z jadier, Umelecké dielo a sprievodné súťaže pre pekárov producentov a technologov (Najlepší nový výrobok 2019, Najlepší chlieb 2019, Najlepšie slané pečivo 2019). V pozícii hlavného manažéra všetkých súťaží a prezidenta súťažných porôt bol zástupca z SPU v Nitre - Ing. Marián Tokár, PhD., z Fakulty biotechnológie a potravinárstva.

Ako nás informoval, pekársky dvor, kde si návštevníci

mohli prezrieť a ochutnať rôznorodé pekárske a cukrárske výrobky, pričom nechýbal ani slovenský rekord – najväčšie puzzle z chleba v tvare mapy Slovenska. Organizátorom podujatia bol Cech pekárov a cukrárov regiónu západného a východného Slovenska, Rada pekárov a cukrárov Slovenska, Slovenský zväz pekárov, cukrárov a cestovinárov a Únia priemyselných pekárov Slovenska.

„Som veľmi rád, že som mohol byť súčasťou tohto skvelého podujatia. Chcem veľmi pekne poďakovať všetkým stavovským organizáciám a pekárom za propagáciu a rozvoj tohto krásneho, ale náročného remesla,“ povedal M. Tokár. rch

Foto: MT

FZKI ponúka medzinárodne uznaný a akreditovaný študijný program krajinná a záhradná architektúra

pokračovanie zo strany 1

Talentová skúška je povinná

Na bakalársky ŠP krajinná a záhradná architektúra si uchádzač musí podať prihlášku do 28. februára 2019. Ide o štvorročné, denné štúdium. Súčasťou prijímacieho konania je talentová skúška, ktorá sa uskutoční 25. – 26. apríla 2019. FZKI organizuje prípravný kurz 5. apríla 2019. Do prvého ročníka bakalárskeho štúdia prijímú 50 uchádzačov. Na bakalárske štúdium nadväzuje dvojročné inžinierske štúdium v dennej a externej forme. rch

SPU sa prezentovala na šiestich veľtrhoch pomaturitného vzdelávania

pokračovanie zo strany 1

Foto: za

Ukážka merania aktivity mozgu ako súčasť výskumu neuromarketingu na FEM

pre študentov získal z prvej ruky informácie o možnostiach štúdia. Podotkol, že keďže podujatie je už tradičným priestorom aj na prezentáciu subjektov z praxe, bolo by žiaduce, aby sa na ňom okrem zástupcov z automobilového priemyslu prezentovali aj poľnohospodárske firmy. „Firmy tým vysielajú signál mladým ľuďom, že majú o nich záujem.“

Ako nás informoval Miroslav Koleník, riaditeľ Národného kariérneho centra, okrem organizovania veľtrhu začali vydávať aj časopis pre stredoškóľakov. Sú v ňom predstavené všetky možnosti štúdia, ako aj rôzne príležitosti zamestnať sa. Budú ho mať k dispozícii výchovní poradcovia na školách. Na veľtrhoch sa zúčastnili aj zahraničné univerzity a zástupcovia z praxe, najmä z Čiech a Dánska. rch

Seniorov zaujalo praktické záhradníctvo

Foto: archív BZ

V Botanickej záhrade SPU otvorili v akademickom roku 2018/2019 nový vzdelávací program pre študentov Univerzity tretieho veku s názvom Praktické záhradníctvo. Garantkou programu je Ing. Erika Mňahončáková, PhD.

Štúdium trvá rok a v súčasnosti ho navštevuje 21 poslucháčov. V zimnom semestri absolvovali praktické cvičenia zamerané napríklad na trvalky a ich pestovanie, využitie byliniek, pestovanie drevín, pestovanie interiérových rastlín či zimnú ochranu rastlín. Výučba prebieha pod vedením skúsených záhradníkov a odborníkov z botanickej záhrady (BZ).

Program vznikol na podnet seniorov a svedčí o ich neútlachajúcom záujme a túžbe po vedomostiach. Nový program dopĺňa vzdelávací program viazanie a aranžovanie kvetín, ktorý BZ SPU zabezpečuje už štvrtý rok. r

NA SLOVÍČKO

s novou profesorkou Janette MUSILOVOU z Fakulty biotechnológie a potravinárstva

Pani profesorka, v čom je pre vás práca v akademickom prostredí atraktívna?

Ako prvé, čo mi pri tejto otázke napadlo, je práca s mladými ľuďmi. Je zaujímavé a aj poučné sledovať ako sa menia, ako dozrievajú. Tieto zmeny vidím, keďže učím začínajúcich prvákov, ktorí sa na škole rozhládajú, ale aj potom už takmer hotoých inžinierov, ktorí si formujú predstavy o svojom ďalšom živote, práci či pokračovaní v štúdiu. Tiež si môžem porovnávať študentov, ktorí pracujú na svojej záverečnej práci. Bakalári si potrebujú odkonzultovať svoju prácu nielen po odbornej stránke, ale aj to, ako ju majú písať, kde majú hľadať zdroje, ako majú vyhodnocovať výsledky. Diplomanti sú oveľa samostatnejší. To je to, čo ma na mojej práci teší – vidím, ako sa tvoria zrelé osobnosti. A pokiaľ sa s odstupom času dozviem o ich ďalších úspechoch, tak som rada, že mám na tom aj ja svoj malý podiel.

Ako by ste charakterizovali vaše odborné vedecké zameranie pre záujemcov mimo vášho odboru?

Moje vedecké zameranie súvisí s výskumnou činnosťou na Katedre chémie. Tá je rozdelená do dvoch oblastí, ktoré sú síce rôzne, ale v konečnom dôsledku spolu úzko súvisia. Prvá oblasť sa týka kontaminácie životného prostredia a jeho vplyvu na kontamináciu surovín a potravín, pričom pozornosť venujeme najmä potravinám rastlinného pôvodu a zameriavame sa na rizikové kovy. Ich prítomnosť ovplyvňuje okrem hygienických vlastností aj ďalšie kvalitatívne ukazovatele surovín a potravín, vrátane obsahov bioaktívnych a chemoprotektívnych látok, ktoré sú cieľom druhej oblasti výskumu. Okrem toho, v spolu-

práci s ďalšími pracoviskami, hľadáme možnosti využitia zdraviu prospešných látok vo forme potravinových výrobkov zo surovín, ktoré sú menej známe alebo zabudnuté a pritom nutrične vysoko hodnotné.

Ako veda obohacuje váš život?

Je až neskutočné, ako rýchlo sa svet mení. A mysa týmto zmenám prispôsobujeme. Nemám na mysli iba poznatky využívané v medicíne, farmaceutickom priemysle, letectve či ďalších oblastiach, ale aj moderné technológie, s ktorými sa dostávame do kontaktu v každodennom živote – mobilné telefóny s nespočetným množstvom aplikácií, počítače, automobily. A existujú aj ďalšie oblasti života, kde veda zasahuje veľmi intenzívne. Týka sa to aj zmeny životného štýlu a spôsobu stravovania súčasnej populácie. Do popredia sa dostávajú potraviny, ktoré okrem toho, že sú kvalitné a bezpečné, majú zároveň významnú pridanú hodnotu, ktorou môže byť vysoký obsah biologicky cenných zlúčenín. Výsledky vedeckého skúmania v tejto oblasti, ktorého súčasťou je aj náš riešiteľský kolektív, sú akceptované širokou verejnosťou. Cieľom ich aplikácie je zlepšiť zdravotný stav obyvateľstva práve zmenou stravovacích návykov. A veda v tom zohráva kľúčovú úlohu.

O potrebe kvalitného vysokoškolského vzdelania sa hovorí veľa a pri rozličných príležitostiach. Viac ako slová sú potrebné skutky. Čo by mala univerzita robiť pre skvalitnenie vzdelávania a vedeckého výskumu?

Problematika kvality vysokoškolského vzdelávania je často diskutovanou témou s mnohými kritickými vyjadreniami. Nie je ale správne hodnotiť kvalitu vzdelávania vysokých škôl a nepozrieť sa na kvalitu

Foto: za

na stredných alebo dokonca základných školách. To je jeden z faktorov, ktoré kvalitu vzdelávania na VŠ ovplyvňujú. Druhým a veľmi dôležitým faktorom je spôsob financovania vysokých škôl a s tým súvisiaci počet prijímaných študentov. V neposlednom rade je to počet vysokých škôl na Slovensku. Tieto faktory by som označila ako vonkajšie. Medzi tie vnútorné treba zahrnúť kvalitu pedagógov, možnosti ich ďalšieho napredovania či realizácie sa vo vedeckovýskumnej činnosti. Tá však opäť úzko súvisí s financiami. Dalo by sa povedať, že sa pohybujeme v začarovanom kruhu. Je preto dobré, keď sa študenti aj pedagógovia môžu zúčastňovať na rôznych

vedeckých projektoch, pri riešení ktorých získavajú nielen nové vedomosti, ale aj kontakty vedúce k ďalšej spolupráci.

Keby ste mali vymenovať tri milníky vo svojom živote, ktoré by to boli?

Tých „milníkov“ je veľa – v každej časti života bolo niečo, čo som v danom čase pokladala za to najdôležitejšie: prijímacie skúšky, maturita, štátnice, nástup do zamestnania... Ale najdôležitejšou je pre mňa moja rodina, a možno to vyznie pateticky, cesta, po ktorej spolu kráčať, nielen milníky, ktoré sú bodmi popri tejto ceste.

Renáta Chosraviová

Z výskumu na Katedre výživy ľudí Fakulty agrobiológie a potravinových zdrojov Kvalitná čokoláda je skvost potravinárskeho priemyslu. Podporuje zdravie

Čokoláda je jednou z najobľúbenejších pochutín sveta. Zhodujú sa v tom spotrebitelia i výrobcovia. Požiadavkou prvých a výzvou pre druhých je však posunúť pomyselnú latku kvality tejto komodity ešte vyššie. Ideálnym produktom by mala byť čokoláda, ktorá by zároveň spĺňala kritériá zdravej výživy ako funkčná potravina alebo potravina s pridanou hodnotou.

Hematologické vyšetrenia probandov na Katedre výživy ľudí

Foto: archív katedry

„Rozlúsknuť oriešok“ sa pokúsil aj známy slovenský výrobca čokolád - firma Lyra Chocolate so sídlom v Ivánke pri Nitre. Vyrobili špeciálnu edíciu veľmi kvalitnej čokolády. Výskum účinkov tohto produktu na ľudský organizmus realizovali v rámci polročnej klinickej štúdie od októbra 2017 do apríla 2018 odborníci Katedry výživy ľudí FAPZ SPU v Nitre, pod vedením vedúceho katedry MUDr. Petra Chleba, PhD.

Obohatili ju o probiotiká

Ako nás informoval P. Chlebo, firma vyrobila čo-

koládu obohatenú o probiotiká. „Je to zložitý proces, lebo podmienky pre rast baktérií v čokoláde sú sťažené. Dôležitý bol výber probiotík, ktoré by v nej boli schopné prežiť. Tie sa spoločnosti Lyra nepodarilo získať v Európe. Dodala ich firma z Južnej Kórey, ktorá mikróby osobitne obaluje špeciálnou nanotechnológiou, a tým sa zabezpečí ich prežívanie. Opakovaná kontrola potvrdila, že to bola dobrá voľba. Prežívanie mikróbov v čokoláde bolo vysoké,“ dozvedeli sme sa, ako vznikla špeciálna

Čo vieme o čokoláde?

Základné druhy čokolády sú mliečna, biela, horká (tmavá). Všeobecne sa uvádza, že ochranné účinky na organizmus má iba horká čokoláda, ktorá obsahuje minimálne 70 % kakaovej sušiny. Aké sú výsledky medzinárodných výskumov?

Podľa odborníkov, biela čokoláda nemá liečivé účinky. Slúži iba ako sladkosť pre potešenie chuťových buniek. Mliečna čokoláda je o čosi lepšia ako biela, lebo obsahuje 18 – 25 % kakaového masla. Stále však je iba chuťovkou a nie liečivou potravinou. Má 580 kcal.

Horká čokoláda, s obsahom viac ako 54 % kaka, má už aj mnohé liečivé účinky. Čím väčší obsah kaka, tým je čokoláda zdravšia a má menej tuku a cukru. Sto gramov horké čokolády obsahuje 13 mg železa, 79 mg vápnika, 240 mg horčička, 300 mg fosforu, 707 mg draslíka, 1,65 mg medi, 2,1 mg mangánu, 74 mg selénu a 23 mg sodíka. Pokiaľ ide o nutričné hodnoty čokolády so 70 % obsahom

kakaa, má 10,5 g bielkovín, 33 g sacharidov, 12,6 g vitamínov, 39 g tuku a 1,8 g vody. Účinky konzumácie kvalitnej horké čokolády sú pre náš organizmus veľmi prospešné. Je vhodná na prevenciu proti vzniku rakoviny, kardiovaskulárnych ochorení, proti vysokému krvnému tlaku, na zníženie vysokého cholesterolu a podporu pružnosti a pevnosti ciev a srdcového svalu, znižuje riziko vzniku cievnych mozgových príhod, zlepšuje kognitívne funkcie, pôsobí proti starnutiu (anti-aging efekt), má tiež antidepresívny a euforizujúci účinok, pôsobí proti celulitíde, má hydratačný účinok na pleť, preventívny účinok pred vznikom zubného kazu a dokonca vraj môže navodiť i pocit zamilovanosti. Treba však myslieť aj na jej vysokú energetickú hodnotu, hoci oproti ostatným sladkostiam má výhodu v tom, že má nízky glykemický index.

Absolútnym tabu by mala byť konzumácia čokolády s rôznymi tukovými náplňami, bohatými na nekvalitné a stuzené tuky, či bežný cukor.

r

edícia veľmi kvalitnej čokolády firmy Lyra Chocolate určenej pre výskum.

Čo potvrdili klinické testy?

Do experimentu na Katedre výživy ľudí zaradili 80 mužov a žien, rozdelených do štyroch skupín. Veková skupina bola zámerne rôznorodá, aby kopírovala zložku populácie.

„Počas šiestich týždňov probandi v prvej skupine konzumovali mliečnu čokoládu bez probiotík, v druhej mliečnu s probiotikami, v tretej horkú bez probiotík a v štvrtej horkú s probiotikami. Každý denne skonzumoval 25 gramov zahusťenej čokolá-

dy, dávka bola rozdelená do piatich päťgramových medailónov. Merania a vyšetrenia probandov prebehli na začiatku a na konci výskumu. „Získali sme výsledky z hematologických vyšetrení, klasických biochemických a špeciálnych vyšetrení lipidového spektra aj s vyšetrením cholesterolu. Tiež sme robili klinické testy – meranie krvného tlaku, frekvencie srdca a antropometrické vyšetrenia,“ informuje P. Chlebo. Ako hovorí odborník, pokiaľ ide o hematologické vyšetrenia, došlo k miernej úprave počtu leukocytov, ale štatisticky významné výraznejšie pokračovanie na strane 6

ZA NAŠIMI ABSOLVENTMI

S Ing. Zdenkom ŠTEFANIDESOM, N.Sc., hlavným ekonómom Všeobecnej úverovej banky „Svoj odbor si treba dobre zvoliť“

Foto: archív ZŠ

Pán inžinier, ste úspešným absolventom našej alma mater. Aký odbor, respektíve študijný program, ste na SPU v Nitre vyštudovali?
Vyštudoval som odbor automatizované systémy

riadenia, takzvaný ASR, na vtedajšej Prevádzko-vo-ekonomickej fakulte VŠP.

Prečo ste si zvolili práve tento študijný odbor?

V tom období, teda pred tridsiatimi rokmi, som sa zaujímal o počítačové technológie a zároveň sme v rodine mali aj pomerne blízko k poľnohospodárstvu.

Čo vám prinieslo vysokoškolské štúdium na SPU, splnilo vaše očakávania?

Pôvodné očakávania boli veľmi rýchlo nahradené novými, pretože krátko po zápise do prvého ročníka sa Novembrom 1989 všetko zmenilo. Začal som sa zaujímať o ekonómiu a finančné trhy. A v tomto smere bola vtedajšia PEF jednou z najprogressívnejších inštitúcií v krajine. Kľúčovú zásluhu na tom mal najmä neskorší rektor prof. Kabát, ktorý do Nitry priviedol to najlepšie z dostupného akademického ekonomického sveta. Po VŠP som v štúdiu pokračoval na Cornellovej univerzite v USA, kde som si ekonomické a ekonometrické

vzdelanie doplnil a ukončil v roku 1997.

Môžete nám priblížiť svoju súčasnú pracovnú náplň?

V súčasnosti, už šestnásty rok, pracujem vo VÚB banke v Bratislave ako hlavný ekonóm. VÚB je univerzálna banka, veľkosťou druhá najväčšia na Slovensku, mojou úlohou je pomáhať vedeniu banky stanoviť správnu stratégiu. Predtým som pracoval v investičnej banke JPMorgan v Londýne, kde som mal na starosti makroekonomické analýzy krajín strednej a východnej Európy. To, že sme spolu s kolegami boli pravidelne vyhodnotení časopisom Institutional Investor v tejto oblasti ako najlepší tím na svete považujem za svoj najväčší úspech v profesionálnej kariére. **Neustále sa hovorí, že je nevyhnutnú úzka spolupráca vysokých škôl s praxou. Aká je podľa vás spolupráca vysokých škôl s praxou?**

Osobne sa v tejto oblasti nemám moc na čo sťažovať. Počas svojej kariéry som mal možnosť spolu-

pracovať s viacerými čerstvými absolventmi, tak z FEM SPU, ako aj iných ekonomických fakúlt zo Slovenska. Zatiaľ som mal šťastie na rozhladených, vzdelaných a matematicky dobre podkutých kolegov.

Spolupracujete so svojou alma mater? Prípadne kde vidíte prieniky pre vzájomnú spoluprácu?

Tým, že moja pracovná oblasť je pomerne úzko prepojená s akademickým svetom, s univerzitami spolupracujem pravidelne a do Nitry sa rád vraciam na výberové prednášky.

Čo by ste poradili študentom, ktorí chcú byť úspešní vo svojom odbore?

Svoj odbor treba mať naozaj rád, nielen ako prácu, ale aj koníček. Preto si ten „svoj“ odbor treba dobre zvoliť.

Zostáva vám čas na koníčky? Čomu sa venujete vo svojom voľnom čase?

V mimopracovnom čase sa venujem rodine. A v oázaj voľnom čase rekreačnému športu a hudbe ☺.

Renáta Chosraviová

Svoje poznatky zo štúdia úspešne využívajú v praxi. Na trhu sa presadili rastlinnými produktmi

Sú mladí, šikovní a úspešní. Študentka 5. ročníka Fakulty agrobiológie a potravinových zdrojov SPU v Nitre Zuzana Svoreňová a jej priateľ právnik Miroslav Belica sú skvelým príkladom, ako využiť v praxi teoretické poznatky získané počas štúdia na vysokej škole. Založili si slovenskú značku Nuttery a vyrábajú domáce rastlinné nápoje z orechov, ktoré sú prospešné pre zdravie.

Ako hovorí Z. Svoreňová, v poslednom ročníku na strednej škole ju začala zaujímať biológia a fungovanie ľudského tela. „Vždy ma fascinovalo ako strava a stravovacie návyky môžu ľuďom pomôcť, ale zároveň aj uškodiť. Rozhodla som sa preto pre štúdium v odbore výživa ľudí na FAPZ SPU v Nitre.“

Pred dvoma rokmi sme si založili firmu, s myšlienkou priniesť na slovenský trh kvalitné rastlinné nápoje a produkty. Rastlinné mlieka sa využívali už v minulosti po celom svete na prevenciu a liečbu rôznych chorôb. Ich najväčšou výhodou je, že neobsahujú cholesterol a sú čisto z rastlinných jadier alebo semien. Sú ľahšie stráviteľné a nezaťažujú tráviaci systém,“ vysvetľuje Zuzana. Spomína, že majú za sebou stovky hodín strávených pri pokusoch a experimentoch. Ich výsledkom sú tri druhy mliek, ktoré Nuttery uvádza na domácom trhu - mandľový raj, makový sen a lieskové nebo, ako aj novinka - domáce mandľové jogurty so živými kultúrami.

„Na výrobu používame iba najkvalitnejšie suroviny. Hlavnou zložkou, ktorá dodáva nášmu mlieku jedinečnosť, je aj jeden z najkvalitnejších bioryzových sirupov na trhu od českej firmy. Tiež chuťovo najlepšia biocejlónska škoricca, ako aj mak zo slovenského družstva v Hlohovci,“ dozvedáme sa.

Filozofiou mladého tímu je robiť to, čo ich zaujíma a napredovať. „Keď človek robí to, čo ho baví, tak nepracuje, ale zabáva sa. Preto v každej fľaške zákazník nájde kus našej pozitívnej energie.“

Zuzana Svoreňová prezrádza, že neustále pracujú na nových projektoch a receptúrach. „Zistili sme, že naše nápoje možno použiť na prípravu celého spektra produktov, či už do pečenia, varenia alebo smoothie. Veľmi populárne sú smoothie bowls, ktoré sú perfektné ako raňajky. Určite sa všetci môžu tešiť na nové príchuťové nápoje, ale aj na také šmaky ako vegan zmrzlina a jogurty,“ odkazuje sympatická podnikateľka priaznivcom značky Nuttery.

Renáta Chosraviová

Foto: archív ZS

Snom Zuzany Svoreňovej je pôsobiť ako viacúčelová výživová poradkyňa, ktorá nielen naordínuje správne stravovanie, ale poradí aj v oblasti fitness tréningov, keďže popri štúdiu získala aj certifikát pre fitness

Zo stretnutia k projektu BIOREGIO - Modely regionálnej cirkulárnej ekonomiky a najlepšie dostupné technológie pre biologické materiály

Na FEŠRR SPU v Nitre sa 16. januára konalo stretnutie reprezentantov SPU v Nitre pod vedením lokálnej koordinátorky prof. Eleonóry Marišovej a zainteresovaných strán projektu: Nitrianskeho samosprávneho kraja (Mgr. Veteráni, Ing. arch. Juricová-Melušová), Ponitrianskeho združenia obcí pre separovaný zber odpadu (R. Bakyta) a Mestského úradu v Nitre (Dr. Končalová).

Cieľom stretnutia bola diskusia o rozvoji príslušných regionálnych politík partnerov projektu a príprava 5. medzinárodného workshopu projektu, ktorý sa uskutoční v máji na pôde SPU v Nitre. Manažér pre komunikáciu projektu Mgr. Martin Valach, PhD., informoval o záveroch workshopu v Bukurešti (október 2018) a pripravovaného workshopu v Nitre. Zástupcovia zainteresovaných strán informovali o svojich aktivitách a podpore projektu BIOREGIO tak, aby bol nitriansky partnerský región lepšie pripravený na podporu cirkulárnej ekonomiky so zameraním na uzavretie kolobehu biologických materiálov.

O projekte

Cieľom projektu BIOREGIO, ktorý začal v januári 2017 a skončí v decembri 2021, je posilniť európsku cirkulárnu ekonomiku v oblasti

biologických materiálov. Hlavným koordinátorom projektu je Univerzita Lahti (Fínsko). Konzorcium pozostávajúce z ôsmich partnerov zo šiestich krajín (Fínsko, Španielsko, Grécko, Francúzsko, Rumunsko, SR) plánuje ovplyvňovať politiky zdrojovo efektívneho hospodár-

Foto: archív EM

stva a posilňovať regionálnu bioekonomiku. V rámci projektu si partneri vymieňajú poznatky o najlepších dostupných technológiách a modeloch spolupráce. Kľúčovým partnerom SPU v Nitre je NSK, ktorý má vypracovaný a schválený Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja na obdobie 2016 – 2022. Ku koncu roka 2018 NSK v spolupráci s Katedrou regionalistiky a rozvoja vidieka FEŠRR pripravil Aktualizáciu Akčného plánu PHSR NSK 2016 – 2022 na roky 2019 – 2021, ktorá je v súlade s návrhom národnej stratégie Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030. Súčasne obsahuje opatrenia zamerané na cirkulárnu ekonomiku na základe implementácie aktivít projektu BIOREGIO, financovaného z programu Interreg Europe.

Podobne ďalšie dôležité zainteresované strany projektu - Mesto Nitra a Ponitrianske združenie obcí pre separovaný zber odpadu, realizujú aktivity separovaného zberu a zhodnocovania biologicky rozložiteľného odpadu, čím sa efektívne

zabezpečuje nakladanie s odpadmi pre veľký počet obyvateľov. Existuje veľmi dobrá spolupráca na lokálnej a regionálnej úrovni – podporuje sa ochota ľudí separovať, komunikácia medzi samosprávou, obcami a pod.

Súčasný stav nakladania s odpadmi na území NSK je nevyhovujúci (vysoká produkcia odpadov vrátane komunálnych odpadov pri nízkej miere ich zhodnocovania). Cieľom projektu je zaviesť ekologické systémy nakladania s odpadmi, systémy a infraštruktúry separovaného zberu komunálneho odpadu a zvýšiť mieru jeho zhodnocovania.

Príklady dobrej praxe v oblasti cirkulárnej bioekonomiky zahŕňajú modely spolupráce, ako napr. ekosystémy a siete. Najlepšie dostupné technologické riešenia sa zdieľajú a uplatňujú v iných regiónoch EÚ. Príklady dobrej praxe projektu BIOREGIO sú k dispozícii na:

www.interregueurope.eu/bioregio/good-practices/
Prof. Eleonóra Marišová, FEŠRR

V ZRKADLE...

Ing. Mgr. Monika REBEKOVÁ, PhD.
Pracovná pozícia:
 samostatná referentka Útvoru kontroly, Rektorát SPU

Čím ste chceli byť ako dieťa?
 Učiteľkou.

Čo ste študovali a prečo práve tento odbor?

Od malička mi bola vzorom moja sestra - učiteľka. Obdivovala som jej dôsledný prístup k práci až do takej miery, že som sa rozhodla pre štúdium na pedagogickej fakulte. Zároveň ma zaujímala aj ekonomická sféra, preto som absolvovala ešte aj štúdium v odbore ekonomika podniku na Fakulte ekonomiky a manažmentu SPU. Počas doktorandského štúdia som sa zaoberala problematikou financovania vysokého školstva v štátoch V4.

S kým by ste sa chceli stretnúť a porozprávať?

So svojimi starými rodičmi. Starí ľudia nemali takú možnosť vzdelania ako máme my v súčasnosti, ale ich životné skúsenosti, ktorými oplývajú, sú hodnotné a nám mladým môžu dať veľa. Moji starí rodičia „odišli“ keď som bola ešte malá, nestihli sme si toho veľa povedať, ale to, čo si pamätám je pre mňa veľkým darom a často sa k tomu vraciam.

Z čoho ste mali v poslednom období najväčšiu radosť?

Teším sa z každodenných maličkostí, zo stretnutí s jednoduchými ľuďmi.

Čo by ste zmenili, keby ste mohli?

Vzťahy medzi ľuďmi, aby bolo v nich cítiť dobro a pokoru.

Čo rada čítate (počúvate)?

V súčasnosti sa zväčša zaoberám odbornou literatúrou z oblasti financovania školstva, manažmentu. Vo voľnom čase veľmi rada čítam, často sa vraciam k niektorým obľúbeným knihám, ktoré ma osobitne upútali, napríklad Nikdy sa nevzdávaj (Joyce Meyer).

Aké máte koníčky?

Mám rada hudbu všetkých žánrov, divadlo, spev, rada relaxujem pri klavíri...

Máte zlozvyk, ktorého sa neviete zbaviť?

Ani nie, možno dochvilnosť.

Aké hodnoty sú pre vás v živote najdôležitejšie?

Viera, zdravie, rodina, medziľudské vzťahy.

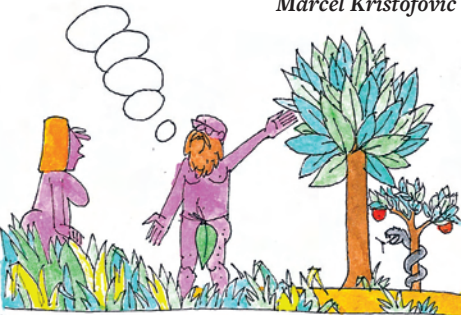
Máte nejaký obľúbený citát?

Od života treba očakávať dobré chvíle, ale treba prijať aj ťažkosti. Často si pripomínam slová holandského filozofa Barucha Spinozu: „Aj keď zajtra vymrie celá zemeguľa, zahynie všetko ľudstvo, ja ešte dnes zasadím jablko.“

rch

VESELOU CERUŽKOU

Marcel Krištofovič

Že si nemáš čo obliecť? Len pozri ako sa ti šatník utešene rozrášťa!

Fakulty otvorili svoje dvere budúcim vysokoškolákovi

Dni otvorených dverí na Slovenskej poľnohospodárskej univerzite v Nitre sú v tomto období v plnom prúde. Jednotlivé fakulty sprístupňujú svoje priestory stredoškólakom a ďalším záujemcom o štúdium, aby mali predstavu, čo ich najbližšie tri roky čaká. Snažia sa im čo najatraktívnejšou formou predstaviť študijné programy a ponúknuť odpovede na všetko, čo ich zaujíma.

Nový rok odštartovala FEM a FEŠRR

Ako prvé v tomto roku otvorili 18. januára svoje brány záujemcom o štúdium dve fakulty. Budúcich maturantov privítali na pôde Fakulty ekonomiky a manažmentu SPU (FEM) predstavitelia fakulty, ktorí im predstavili študijné programy (ŠP), podmienky štúdia, možnosti uplatnenia absolventov, spoluprácu s domácimi a zahraničnými inštitúciami, ako aj praktickú realizáciu internacionalizácie a networkingu. Študentky inžinierskeho štúdia, ktoré patria k fakultnému Challenge Fund Teamu, im priblížili študentský život, možnosti kultúrneho a športového využitia, ale aj osobné skúsenosti s pobytom na univerzite.

S veľkým záujmom verejnosti sa stretol aj ďalší deň otvorených dverí FEM, ktorý sa uskutočnil 8. februára.

Učitelia a študenti Fakulty európskych štúdií a regionálneho rozvoja SPU (FEŠRR) informovali návštevníkov o podmienkach prijatia, ponuke ŠP, možnostiach jazykového vzdelávania, uplatnenia absolventov v praxi, ale aj o možnostiach ubytovania, cestovania či športových a rekreačných aktivít. Napriek tomu, že rovnaké podujatie sa na FEŠRR uskutočnilo už v decembri, záujemcov bolo viac ako očakávali. Rozhodli sa ho preto zopakovať 15. februára.

TF čo najbližšie k širokej verejnosti

Technická fakulta SPU (TF) už niekoľko rokov úspešne organizuje Deň otvorených dverí pre širokú verejnosť a študentov stredných škôl v OC Mlyny. Aj tento rok pokračovala v tradícii a 25. januára opäť „otvorila svoje dvere“ v obchodnom centre. Na podujatí sa zúčastnilo sedem katedier a Oddelenie dopravnej výchovy a služieb TF, pričom každá katedra sa prezentovala nielen ponukou ŠP, ale aj vedeckovýskumnou činnosťou. Stredoškólaci sa zaujímali najmä o možnosti uplatnenia pre absolventov a skladbu predmetov v rámci ŠP. Počas interaktívnych prezentácií sa dozvedeli, ako sa dá obrázok premeniť na zvuk, overili si, v akých najhorších podmienkach môže fungovať stroj na zber úrody, vyskúšali si solarimeter a hlukomer. Zaujal ich tiež nový systém výroby pomocou 3D tlačiarne i novinky zo sveta automobilov. Nasledujúci fakultný deň otvorených dverí bude 20. februára v priestoroch TF.

Ukážky aranžovania na Fakulte záhradníctva a krajinného inžinierstva

Inšpiratívne prostredie na FZKI

Fakulta záhradníctva a krajinného inžinierstva SPU (FZKI) otvorila 25. januára svoje priestory na Tulipánovej ulici pre všetkých, ktorí sa zaujímajú o štúdium záhradnej a krajinskej architektúry, krajinného inžinierstva alebo záhradníctva. Skupinky stredoškólakov sprevádzaných svojimi učiteľmi, ako aj individuálni záujemcovia, mohli obdivovať inšpiratívne prostredie fakulty a zároveň sa oboznámiť s náplňou jednotlivých predmetov. Cyklus prednášok so všeobecnými informáciami dopĺňali interaktívne prezentácie. Uchádzači o štúdium si počas nich mohli vytvoriť vlastný 3D model, naplánovať si ideálnu krajinu, oživiť vodu, oboznámiť sa s rôznymi pôdnymi frakciami a metódami kompostovania či predpovedať počasie. Vyskúšali si nástroje záhradného architekta, overili si znalosti v určovaní drevín a v laboratórnych podmienkach sa mohli presvedčiť či je citrón naozaj najbohatším zdrojom vitamínu C. Bohatý sprievodný program doplnili ukážky aranžovania, prezentácia druhov jabĺk zo slovenských sádov a workshop na tému ART VIZUALIZÁCIA.

FAPZ sprístupnila katedry aj laboratóriá

Pôda nás živí, nie je tráva ako tráva, svet semien pod lupou, po stopách DNA, záhady zoológie, každodenná udržateľnosť. Aj také boli témy prednášok, interaktívnych prehliadok, praktických ukážok a cvičení, ktoré pre návštevníkov Dňa otvorených dverí na Fakulte agrobiológie a potravinových zdrojov

(FAPZ) pripravili 1. februára. Stredoškólaci mohli zavítať na ktorúkoľvek katedru a zoznámiť sa so ŠP a predmetmi, ktoré tam vyučujú. Navštívili VC AgroBioTech, jazdecký areál, sokoliarov sv. Svorada, univerzitné vivárium či miniZOO. V rýchlokurze mikroskopovania sa naučili ako zhotoviť mikroskopický preparát, prelistovali si unikátne herbáre, prezreli zoológické a mineralogické zbierky, ako aj anatomické preparáty, vyskúšali si základné molekulovo-genetické analýzy, zoznámili sa s najvýznamnejšími chorobami a škodcami na poli a v záhradách a ďalšími zaujímavosťami. Program spestrilo fakultné Agrobiokino, kde si mohli okrem sledovania filmov vypíť aj šálku kávy alebo čaju.

Na FBP aj o potravinách nového typu

Pre návštevníkov Fakulty biotechnológie a potravinárstva SPU (FBP) bol dňom „D“ ôsmy február. V prvej časti programu získali základné informácie o fakulte, možnostiach štúdia, odbornej praxi, prijímacom konaní, uplatnení absolventov a pod. Dozvedeli sa, že fakulta vychováva odborníkov predovšetkým v oblasti biologických vied, pričom sa zameriava na spracovanie, skladovanie, technologické úpravy poľnohospodárskych surovín potrebných na výrobu potravín, hodnotenie kvality produktov aj hotových potravín. Jej absolventi musia byť schopní zabezpečiť produkciu kvalitných, zdravu bezpečných a prospešných potravín, t.j. potravín nového typu. V druhej časti programu budúci vysokoškólaci navštívili špičkové priestory Výskumného centra AgroBioTech a jednotlivé katedry FBP, kde sa mohli na vlastné oči presvedčiť o podmienkach výučby, výskumu a ďalšieho rozvoja.

r

Technická fakulta predstavila v Mlynoch aj technické novinky

Snímky: A. Tárník, J. Csillag, D. Hollý a archív FAPZ

Termíny podávania prihlášok na bakalárske štúdium na SPU v Nitre

Fakulta agrobiológie a potravinových zdrojov: do 30. 4. 2019.

Fakulta biotechnológie a potravinárstva: do 30. 4. 2019.

Fakulta ekonomiky a manažmentu: do 2. 4. 2019.

Fakulta európskych štúdií a regionálneho rozvoja: do 31. 3. 2019, (dodatočná prihláška: do 26. 7. 2019).

Fakulta záhradníctva a krajinného inžinierstva: (okrem ŠP krajinná a záhradná architektúra): do 14. 6. 2019, (v 2. kole: do 9. 8. 2019); študijný program krajinná a záhradná architektúra: do 28. 2. 2019.

Technická fakulta: do 31. 3. 2019 (1. kolo), do 21. 6. 2019 (2. kolo), do 15. 8. 2019 (3. kolo).

Návštevníkov FBP sprevádzali študenti a doktorandi

RECENZIA

Osobnosti slovenskej sociológie pôsobia aj na SPU

Na Katedre sociológie FF Univerzity Komenského v Bratislave vyšlo druhé upravené a rozšírené vydanie vedeckej monografie **Slovenská sociológia po páde komunizmu: ideové korene, súčasné trendy a**

osobnosti vedy (od autoriek Evy Laiferovej, L'udmily Mistríkovej, Silvie Čapíkovej, Gabriely Lubelcovej a Lucie Eckerovej). Je potešiteľné, že v súvislosti s problematikou rozvoja odvetvových sociológií a existencie sekcií Slovenskej sociologickej spoločnosti sa v nej spomína aj SPU v Nitre.

„Sekcia sociológie vidieka a poľnohospodárstva nadväzuje svojou činnosťou na tematiku tradičnej odvetvovej sociológie vidieka a poľnohospodárstva, ktorej významným predstaviteľom bol G. Blaas,“ uvádza sa v publikácii. „Tematiku vidieka rozvíjajú sociológovia aj v oblasti priestorovej sociológie, čím dochádza k prelínaniu dvoch subdisciplín pri jednej téme. Po znovuoživení sekcie v r. 2012 pod vedením D. Moravčíkovej je odborné zameranie orientované na nové prístupy rurálneho rozvoja a udržateľné poľnohospodárstvo, na výzvy pre manažment prírodných zdrojov, ale aj na témy vidieckej mládeže, adaptability a stability vidieckych rodín, sebazamestnávania, rozdielov medzi mestom a vidiekom a celkového pôsobenia sociálnej a ekonomickej transformácie na vidiecku komunitu. Problematika je diskutovaná na odborných podujatiach na akademickej pôde a na vedeckých konferenciách, so zámerom akcentovať potrebu interdisciplinárneho prístupu v súčasných výskumoch vidieka a poľnohospodárstva a úlohu sociologického pohľadu, najmä pri identifikácii a riešení aktuálnych výskumných tém. Aktívne autorské zázemie sa sústreďuje najmä na pôde Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre (D. Moravčíková, P. Barát a ďalší).“ Súčasťou publikácie je aj rámcový profil doc. Danky Moravčíkovej v časti Osobnosti sociologickej vedy na prelome miléníí. Publikácia je dostupná aj v elektronickej forme:

https://fphil.uniba.sk/fileadmin/fif/katedry_pracoviska/ksoc/Studium/Slovenska_socilogia_po_pade_komunizmu_2018.pdf

PRÁVE VYŠLI

SKRIPTÁ

L. Jurík: Vodné stavby a malé vodné nádrže, 1. vydanie, náklad 150 ks, cena 4,40 €.

V. Ducková – A. Pavelková: Balenie a označovanie potravín, 2. prepracované vyd., 200 ks, 3,90 €.

M. Miko a kol.: Semenárstvo rastlín, 1. vyd., 100 ks, 3,80 €.

J. Žiarovská a kol.: Genetické technológie rastlín, 1. vyd., 80 ks, 6,30 €.

M. Hauptvogel – M. Prčík: Humánna geografia, 1. vyd., 100 ks, 2 €.

UČEBNICE

E. Horská a kol.: Medzinárodný marketing, 2. prepracované a doplnené vyd., 500 ks, 12,80 €.

M. Bežo a kol.: Všeobecná genetika, 1. vyd., 200 ks, 9 €.

M. Šajbidorová a kol.: Organizácia manažérskej práce, 1. vyd., 150 ks, 11,20 €.

VEDECKÉ MONOGRAFIE

J. Ivanič Porhajašová: Biodiverzita a priestorová štruktúra populácií Carabidae (Coleoptera) v podmienkach rôznych typov biotopov, 1. vyd., 100 ks, 3 €.

R. Gálik a kol.: Krmivá vo výžive prežúvavcov a neprežúvavcov, 1. vyd., 200 ks, 4 €.

L'. Ďurišová: Vývin, vitalita a morfológia peľu zástupcov rodu PRUNUS L., 1. vyd., 100 ks, 3,50 €.

J. Medo: Entomopatogénne huby v lesných a poľnohospodárskych ekosystémoch, 1. vyd., 100 ks, 3 €.

J. Kopčeková a kol.: Vybrané protektívne a rizikové faktory vo vzťahu ku kardiovaskulárnym ochoreniam, 1. vyd., 100 ks, 3,50 €.

Vydavateľstvo SPU

Majk Spirit a Richard Müller v Aule SPU

Foto: www.youtube.com

Dve výrazné hudobné osobnosti svojej generácie a žánru, Majk Spirit a Richard Müller, sa zišli na pôde Slovenskej poľnohospodárskej univerzity, aby nakrútili videoklip k piesni Nie som tu náhodou. Umelecký videoklip skúseného režiséra Rolan-

da Wranika má nielen zaujímavý odkaz, ale je mimoriadny aj výtvarne. Postaralo sa o to londýnske štúdio CHEAT.

Natáčanie prebiehalo krátko pred Vianocami v Aule SPU.

Kvalitná čokoláda je skvost potravinárskeho priemyslu. Podporuje zdravie

pokračovanie zo strany 3

výchyly od normy nezaznamenali. „Významné boli výsledky biochemických vyšetrení, ktoré ukázali, že u všetkých skupín sa normalizovali hodnoty glukózy, čiže krvného cukru. Bolo to dané tým, že čokolády neobsahovali bežný repný cukor, ale kokosový cukor. Výrazný efekt probiotík sme nezaznamenali. Možno to súvisí aj s dávkovaním probiotík, keďže sme ju limitovali, aby sme probandom nespôsobili žalúdočné problémy. Do budúcnosti sa možno bude hľadať optimalizácia výroby a dávkovania, prípadne uprednostnenie bioaktívnych látok pred probiotikami.“

Podľa slov odborníka, významné boli aj ďalšie výsledky, napríklad zvýšenie hodnôt magnézia v sére u väčšiny probandov. „Tým, že čokoláda môže zvýšiť hodnoty hladiny magnézia v krvi, ktorá je všeobecne u celej našej populácie nízka, môžeme hovoriť o jej pozitívnom vplyve na ľudský organizmus. Mierne

sa zvýšili aj hodnoty vápnika. Optimálne bolo, že neboli dotknuté hodnoty kálie a sodíka,“ konštatuje P. Chlebo.

K pozitívnym výsledkom patrí aj optimálne ovplyvnenie hladín celkovej antioxidačnej kapacity - u všetkých probandov došlo k jej zvýšeniu. Pozitívom pri antropometrických parametroch bolo to, že nedošlo k nárastu telesnej hmotnosti. „Takže mýtus, že pri konzumácii čokolády dochádza k nadváhe, sa nepotvrdil. Odporúčame konzumovať kvalitnú čokoládu v rozumných dávkach, bez toho, aby došlo k nárastom hmotnosti.“ Klinickými testami bolo potvrdené mierne zníženie systolického, ale najmä diastolického tlaku, takže konzumácia kvalitnej čokolády môže byť aj prevenciou pred vznikom kardiovaskulárných ochorení, predovšetkým aterosklerózy a hypertenzie a možno ju pokladať za zdraviu prospešnú pochutinu.

Renáta Chosraviová

NEPREHLIADNITE

Prednáška veľvyslankyne Indonézskej republiky na Slovensku: Indonesia Today

Fakulta ekonomiky a manažmentu SPU v Nitre vás pozýva na tematickú prednášku veľvyslankyne Indonézskej republiky na Slovensku, H.E. Adiyatwidi Adiwoso Asmady na tému Indonesia Today (about country and its culture, citizens, consumer patterns and many more), ktorá sa uskutoční 18. 2. 2019 o 10.00 h v posluchárni S-01. Po prednáške bude nasledovať diskusia, malá súťaž o ceny a ochutnávka špeciálnej indonézskej kuchyne.

Súčasťou návštevy indonézskej veľvyslankyne na SPU v Nitre bude návšteva Slovenskej poľnohospodárskej knižnice pri SPU v Nitre a odovzdanie knižného daru.

Prednáška je súčasťou aktivít Indonézskeho kútika na FEM SPU v Nitre a je vhodná pre študentov, ktorí študujú problematiku medzinárodných vzťahov a obchodu, diverzity sveta a spotrebiteľských štúdií či interkultúrnej komunikácie, ale aj ďalších záujemcov.

OZNAMUJEME

Dekan Fakulty agrobiológie a potravinových zdrojov SPU v Nitre oznamuje, že 12. marca 2019 o 9.00 h v posluchárni A-01 prednesie **doc. Ing. Erika Tobiašová, PhD.**, pedagogická pracovníčka na Katedre pedológie a geológie FAPZ, inauragračnú prednášku na tému Stabilné a labilné zložky pôdnej organickej hmoty.

POZÝVAME

Bezpečnosť a kontrola potravín

Fakulta biotechnológie a potravinárstva SPU v Nitre, Katedra hygieny a bezpečnosti potravín, Národný kontaktný bod SR pre vedeckú a technickú spoluprácu s EFSA – MPRV SR organizujú 28. a 29. marca v Park hoteli v Piešťanoch šestnásty ročník vedeckej konferencie s medzinárodnou účasťou Bezpečnosť a kontrola potravín. Podujatie je určené širokej odbornej verejnosti pôsobiacej v oblasti potravinárstva, potravinárskych a analytických laboratórií, potravinárskych podnikov, potravinárskeho výskumu a školstva. Cieľom konferencie je prezentovať najnovšie trendy v oblasti kontroly a bezpečnosti potravín, potravinárskej analýzy, autentifikácie a vysledovateľnosti potravín, alergénov a kontaminantov, analýzy a hodnotenia potravín novými metódami.

Viac na www.bezpecnostpotravin.sk

r

Nežná krása orchideí

Botanická záhrada SPU v Nitre vás pozýva na výstavu Nežná krása orchideí, ktorá sa uskutoční od 13. do 27. februára 2019 v skleníkoch BZ (od 9.00 do 16.00 h). V rámci sprievodných podujatí môžu návštevníci absolvovať 15. a 16. februára večernú prehliadku skleníkov Tajomstvá nočných trópov (od 17.00 do 20.00 h). Odbornú i laickú verejnosť iste zaujme floristický seminár Roberta Bartolena Orchidea a jej krása (20. februára od 10.00 do 12.00 h) či odbornodobrodružný seminár Milana Mišáka z expedície po Latinskej Amerike Orchidea – klenot Latinskej Ameriky (23. februára 10.00 – 12.00 h).

r

Európsky strom roka

V medzinárodnej ankete Európsky strom roka 2019, ktorej spoluorganizátorom je Nadácia Ekopolis, sa o titul uchádzajú stromy z pätnástich krajín Európy. Medzi nimi je aj vyše 200-ročná lipa veľkolistá z Kopčian v okrese Skalica, ktorá robí spoločníčku vzácnemu kostolíku sv. Margity Antiochijskej, jednej z najstarších stavieb veľkomoravského pôvodu na Slovensku. Súťaž prebieha od 1. do 28. februára. Ak chcete svojím hlasom podporiť tento krásny a vzácny starý strom, zahlasujte na <https://www.tree-oftheyear.org/Slovakia>.

r

PIETA

Fakulta ekonomiky a manažmentu SPU v Nitre s hlbokým zármutkom oznamuje, že 16. januára 2019 nás vo veku nedožitých 90 rokov opustil bývalý kolega, vedúci Katedry pedagogiky a sociológie FEM SPU, nestor disciplíny sociológia poľnohospodárstva a vidieka **doc. Ing. Ján Bakša, CSC.**

Technická fakulta SPU v Nitre s hlbokým zármutkom oznamuje, že 23. januára 2019 vo veku 20 rokov náhle odišiel **Martin Eliaš**, študent 2. ročníka bakalárskeho štúdia na TF v programe prevádzka a doprava manipulačných strojov. Česť ich pamiatke!

r

Spoznaj svet plazov naživo

Foto: J. Csillag

Návštevníci Univerzitného vivária sa opäť môžu tešiť na komentované kŕmenie zvierat. Sprístupnené bude každú nedeľu od 10. do 12. hodiny v polhodinových blokoch. Vstupné: dospelí 2 €, deti 1 €.

r

poľnohospodár Spravodajca zamestnancov a študentov SPU v Nitre. Vydáva Rektorát Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre, Trieda Andreja Hlinku 2, 949 76 Nitra.

Vedúca redaktorka: PhDr. Renáta Chosraviová, technická redaktorka: Lujza Záhoráková. Redakcia: Poľnohospodár, SPU, Tr. A. Hlinku 2, 949 76 Nitra, telefón: 037/6415533, 6415538, fax: 037/6534393, e-mail: redakcia@polnohospodar.sk. Internet: www.polnohospodar.sk. Grafická úprava: Mgr. Andrea Miretínska. Tlač: MICHEL ANGELO. EV 5434/16 ISSN 1336-2909